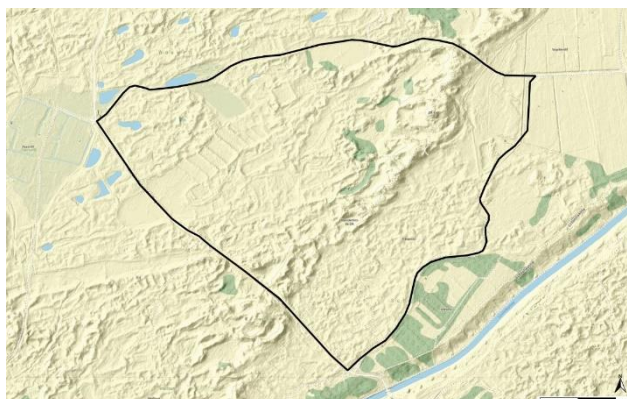

Broedvogelinventarisatie AWD Vinkenbaandriften 2023

Jaap Vink

BMP-plot Vinkenbaandriften

Het BMP-plot AWD Vinkenbaandriften (58 ha) ligt vanaf de ingang bij De Zilk voorbij het Oosterkanaal rechts van de Nieuwe Haasvelderweg. Ingeklemd tussen BMP-plot Schrama aan de zuidoostkant en BMP-plot Westhoek aan de zuidwestkant.

Het plot is geteld in de jaren 1980 en 1984 en pas na zo'n 40 jaar weer in 2021, 2022 en 2023. De tellingen van 1980 en 1984 zijn afgeleid van de stippenkaarten uit het inventarisatierapport Aartse et al. 1985.

De eerste helft van het telseizoen 2023 werd gekenmerkt door koud en nat weer. Dit leek van invloed op de zangactiviteit van een aantal soorten en daardoor mogelijk ook op het aantal vastgestelde territoria. De opvallendste terugval trad op bij de Grasmus (2022: 8 territoria; 2023: slechts 2 territoria). Deze terugval was dusdanig opvallend, dat ik er van Sovon zelfs vragen over kreeg. Omdat deze terugval mij al opviel tijdens het veldwerk heb ik met extra aandacht op de Grasmus gelet zonder additioneel resultaat. Die terugval gold in mindere mate ook voor de Boomleeuwerik (2022: 9 territoria; 2023: 6 territoria). In 2023 konden twee soorten aan de lijst worden toegevoegd, die in 1980 en 1984 wel waren vastgesteld, maar in 2021 en 2022 niet, namelijk Houtduif en Staartmees. Buizerd en Putter waren in 2023 geheel nieuw voor het plot.

Het totaal aantal vastgestelde soorten was in 2023 (22 soorten) net iets hogere dan in 2021 (21 soorten) en 2022 (19 soorten). Het aantal soorten is hiermee met een derde afgenomen ten opzichte van 1980 (32 soorten) en 1984 (30 soorten). Het aantal territoria was in 2023 (91 territoria) lager dan ooit te voren. In de afgelopen 40 jaar is het aantal territoria meer dan gehalveerd van ca 200 territoria in de jaren 1980 en 1984 tot minder dan 100 territoria nu.

Zoals ik ook vorig jaar al schreef, speelt naast een meer algemene verarming en het verdwijnen van de broedvogelpopulaties in de Nederlandse duinen ook de enorme graasdruk van Damherten in de AWD een belangrijke rol (Van der Spek et al. 2018).

Tijdens mijn inventarisaties van de Vinkenbaandriften in 2022 was het gemiddeld aantal Damherten per telling 55. In 2023 was dat aantal vrijwel hetzelfde namelijk

BMP Vinkenbaandriften					
Alle kaarten	1980	1984	2021	2022	2023
Boomkruiper	-	-	2	-	-
Boomleeuwerik	4	4	11	9	6
Boompieper	4	5	10	12	10
Braamsluiper	1	4	3	-	-
Buizerd	-	-	-	-	1
Ekster	6	7	-	-	-
Fazant	14	3	-	-	-
Fitis	50	43	8	12	11
Gaai	1	3	2	1	1
Gekraagde Roodstaart	7	7	11	8	8
Glanskop	1	-	-	-	-
Grasmus	4	4	5	8	2
Groene Specht	3	2	-	-	-
Grote Bonte Specht	-	-	-	1	-
Grote Lijster	-	-	1	1	1
Heggenmus	18	15	2	-	-
Houtduif	5	11	-	-	1
Houtsnip	1	-	-	-	-
Kievit	-	-	-	1	1
Kneu	14	14	2	2	3
Koekoek	2	1	-	1	1
Koolmees	15	13	12	12	10
Merel	3	4	1	1	2
Nachttegaal	8	14	-	-	-
Pimpelmees	1	3	9	5	4
Putter	-	-	-	-	1
Ransuil	1	0	-	-	-
Ringmus	3	7	-	-	-
Roodborst	7	3	-	-	-
Roodborsttapuit	-	-	5	2	4
Scholekster	2	-	-	-	-
Sprinkhaanzanger	2	5	-	-	-
Staatmees	4	2	-	-	2
Stormmeeuw	-	1	-	-	-
Tapuit	10	8	1	-	-
Tijftjaf	1	-	3	-	-
Torenvalk	-	-	-	1	-
Tuinfluit	-	1	-	-	-
Veldleeuwerik	5	1	-	-	-
Vink	-	-	12	17	18
Winterkoning	3	8	-	-	-
Witte Kwikstaart	-	-	2	1	1
Wulp	4	1	-	-	-
Zomertortel	1	2	-	-	-
Zwarte Kraai	-	1	1	2	3
Zwartkop	-	-	3	-	1
Aantal territoria	205	197	106	97	92
Aantal soorten van 66	32	30	21	19	22

Tabel met resultaten van historische en recente inventarisaties.

gemiddeld 52 per telling. Dat komt neer op een dichtheid van ongeveer 1 Damhert per hectare! Struwelen en onderbegroeiing ontbreken dan ook vrijwel in het telgebied. Het verdwijnen van soorten als Nachttegaal, Roodborst, Winterkoning, Heggenmus, Sprinkhaanzanger lijkt hiervan een direct gevolg.

De komst van de Havik in de duinen is mogelijk oorzaak

van de teruggang/verdwijnen van Houtduif, Ransuil, Groene Specht en Ekster(?) uit het telgebied. De losse bomen, boomgroepen en het open bos in het telgebied oefenen aantrekkingskracht uit op soorten als Boomleeuwerik, Boompieper, Gekraagde Roodstaart en Vink. Soorten die in het begin van de jaren tachtig ontbraken en in 2021 en/of 2022 wel werden vastgesteld zijn Torenvalk, Kievit, Grote Bonte Specht, Witte Kwikstaart, Grote Lijster, Roodborsttapuit, Zwartkop, Boomkruiper en Vink. Daar kwamen in 2023 Buizerd en Putter als nieuwkomers bij.

- Van der Spek, V., L. Schaap en A. Ehrenburg, 2018. Dertig jaar broedvogelmonitoring in de Amsterdamse Waterleidingduinen. LIMOSA 91 (3): 108 - 122.
- Aartse E., W. Baalbergen, F. van der Berg, B. Heethuis, H.J. van Emmerik, B.C. Punt, J. van Saase, Q. Sluijs en H. Veefkind-Lieneman, 1985. Broedvogelinventarisatie Amsterdamse Waterleidingduinen 1978 t/m 1985. Rapport voor de Amsterdamse Waterleidingduinen. Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming Noordwijk, Noordwijk.

Vinkenbaandriften – foto: Jaap Vink

Broedvogelinventarisatie AWD Gijs Kokkieshoek 2023

Marinka Onderwater, Edgar de Vries en Jan Jacobs

Gijs Kokkieshoek (Sovonplot 318) ligt langs de Langevelderslag in het zuiden van de AWD. Het heeft een oppervlak van 47,6 ha, waarvan ca. 7 ha gemengd bos, met voornamelijk Berk, Ratelpopulier, Abeel en Meidoorn. De kavel telt ca. 7 ha struweel van Duindoorn en Kruiwilg. Het bevat een groeiend aantal stuifkuilen en daarmee ook een flink oppervlak aan kaal stuifzand, waarop steeds meer nieuwe Helm tot ontwikkeling komt. Verder bestaat de begroeiing vooral uit Duinriet, Zandzegge en veel mos. In het terrein staan veel solitaire Meidoorns en hier en daar enkele Vlieren. In de dellen vinden we vooral Abeel, Duindoorn, Liguster en Kruiwilg. Sinds enkele jaren wordt getracht het aantal Damherten in de AWD terug te brengen. Door afschot is het aantal Damherten merkbaar gedaald. We telden er nu gemiddeld